

nujno srž literature. V resnici je pri literaturi vedno šlo za avtorje, za neponovljivost njihove človeške energije, za nadarjenost, s katero so bili zmožni svoj energetski naboj vpeti v glasove, besede, misli, podobe, zgodbe. Meje literature zato nikoli niso bile in ne bodo meje časa, v katerem se je znašel avtor, to bi bila prelahkotna tolažba za literate. Zato nikoli, kadar izdam novo knjigo, nisem posebno dobre volje. Tudi tokrat ne.

ŠTIRI PESMI

JUŽNO DEKLE

Ni se mi zdelo razumno
 ko je prišla za mano iz južnih krajev
 in rekla, da bo ostala, ker me ljubi,
 imel sem še tri ure predavanj na fakulteti,
 potem sestanek upravnega odbora, še eno sejo
 pa zvečer pogovor s sošolcem v Pen klubu,
 lokala bi whisky in melanholično hrepenela
 po pravi ženski duši,
 ki živi zgolj za boga in ne za odstotke iz davčne osnove
 in alimente petnajstega vsak mesec
 ni hujšega od žensk, ki se na pamet naučijo paragrafe
 in vztrajajo pri sleherni napaki v Uradnem listu,
 njihove duše so krokarska gnezda, poganski oltarji,
 prijatelj zna to krasno povedati ob šanku
 avtentično, z občutkom lastne tesnobe in groze
 v njem je pesnik, popotnik, mornar na pustem otoku
 brez ladje in do smrti sam.

Ona pa je stala
 in smrkala, da me ljubi in bo ostala za vedno,
 osuplo sem strmел v njene kovčke v kabinetu
 in godrnjal, da bi bil bolj zadovoljen z razglednico ali pismom
 na steno v pisarni bi si pripel slike in se vsak dan
 spominjal
 dopusta, eksotike, ribiških hiš, beznic in črnega vina,
 spominjal bi se velike, južne ljubezni
 in pretresljivih solz, ki so nama tekale ob slovesu,
 stokrat bi z užitkom preklel avion
 ki me je odpeljal iz raja njenih ustnic
 ki me je dvignil iz globin njenih oči
 na smrdljivo površino sestankov, predavanj, alimentov
 lahko bi poslala razglednico, sem stokal
 in brisal njen smrkelj in solze z antistatično krpo za očala

in divje razmišljal, v kateri trafiki prodajajo papirnate robčke
ki jih odvržeš in se znebiš sluzave sledi,
ekološko, brez pranja in detergentov.

Odpeljal sem jo domov, potem sem odbrzel predavat
in sestankovat, bilo je dolgčas in vleklo se je do večera,
takrat je prišel prijatelj potr, z dušo v pepelu,
potreboval me je, nisem ga mogel pustiti v samoti prišanku,
imel je zapleteno krizo in skupaj sva jo reševala,
potrpežljivo vozal za vozlom kot kitajska meniha,
dokler niso natakarji ugašali luči.

Ko sem doma odklenil vrata, je bila še budna,
zapodila se je vame kot mačka, poznal sem ta ogenj
in natančno sem vedel, kako bi jo moral dvigniti kot vihar
in vrteti in napadati bleščeče kamnite trdnjave v njenih ustih
in se braniti pred ugrizi z gorjačo
in v vsaki roki vihteti okrvavljen meč
a je bil v resnici le spomin
brez moči kot življenjska izpoved pijanca
kot čarobni nočni prah, ki se razblini
ko ga obsije dan in zaveje ledeni sever.

Zjutraj je hotela, da jo peljem na Brnik,
molče sva naložila kovčke in odšla,
prosil sem jo, naj ostane
pa je rekla, da me ne pozna, da nisem isti,
da sem druga pesem, napačni naslov
utopljeni znanec, ki se je napihnil v čudno spako,
in sva se razšla, dva tujca;
ko je bila v zraku, nisem mogel zadržati solz,
bil je čuden jok, kot bi otrok zagledal strah,
ki ga trpinči vsako noč v sanjah.

Obrisal sem solze in dobil občutek, da je bilo pristno
in bo mogoče napisati pesem, esej ali zanimivo razpravo
in delati pozno v noč in neopazno zaspati pred ekranom
do jutra. Potem bo telovadba, zajtrk iz kosmičev,
predavanja, sestanki, tožbe,
včasih mično krilo, noge, lep nasmeh,
pa tu in tam popivanja v gostilnah, alkoholne sanjarije,
glavobol, tablete, ruski čaj. In ko najhujše mine
je svet spet znosen, sem pa tja nelogično vesel
kot ples ciganov po pogrebni maši,
pozno v noč še slišiš vriske, glas kitare, če bediš
ko pa te zmanjka, je tako vseeno,

če pesmi več ne pojejo po notah
in ritmi se lovijo kot ožgane vešče
takrat naj svet kar zgrije po cigansko.

O DIŠEČI KOŽI

Pretreslo me je spoznanje: moja hiša se pogreza
in se nagiba, milimeter za milimetrom
so pokazale meritve in nič se ne da ukreniti
stoji pač na taki zemlji, ki golta in požira,
pravijo geologi,
sicer nevarnost ne grozi takoj,
trajalo bo leta, desetletja,
najbrž stoletje ali dve,
ampak vseeno bo nekoč vse zravnano
preraščeno in zakopano v trebuhu zemlje
tam, kjer je zdaj moja največja soba
bodo kože smukale listje z brez
in kakorkoli že predstavljam pohoštvo
ne bo to vplivalo na smeri srn,
ki bodo v tropih topotale skozi moje prostore,
še melanholija, ki vsako jutro lebdi v zraku,
se bo razkrojila pod prvimi žarki sonca
in nihče, ki bo to gledal,
ne bo začutil niti ene ruševine,
spokojno bo stopal skozi stene
v zdravi, dišeči koži,
kot bi ne bil moja smrt.

STAREC IN MORJE

Ko sem ji omenil, da bi šla z menoj v čoln,
ji je zasijal obraz ob misli na ribiške mreže,
na sol v ustih, pošastne zgodbe, nočni veter
in jutranjo tišino nad oceanom,
oklenila se je moje koščene, starčevske roke
in zatrdila, da gotovo pride,

ob dveh zjutraj je res gibčno skočila v čoln,
mlada, mehka, dišeča po mleku
prižgal sem slepečo obločno luč za ribe
bil je topel večer in brezskrbno je slekla bundo,
brezbrižno je odpirala pogled na svoje krasne ude meni,
kosmatemu, osivelemu starcu, nebogljenemu morskemu volku,
samo do mojih zgodb ji je, mi je rekla,

pripovedoval sem ji, sprejel sem to vlogo,
učil sem njene mehke prste prijeti trnek in sneti
otepajočo se ribo, učil njene svilene dlani drseti po
vrveh parangala, učil njen sloki hrbet upirati se
vleku mrež, jaz, osiveli starec, sem sprejel to vlogo
in bil dosleden, vso noč je veselo čebljala kot otrok
vso noč se je zaupljivo in toplo naslanjala name,

dokler ni trčila, dokler ni začutila neznosne trdote med
mojimi nogami, in zmedena obstala in ni vedela, kaj ukreniti
jaz sem dobro vedel, moje žile so zažarele
kot slepeče poti bliskov,
poslušno so me ubogali spomini,
segel sem po njeno telo in natančno uravnal njene ude,
povsem voljna je bila, čutil sem, da mi hoče slediti
v slehernem sunku, v slehernem brizgu moči,
rjul sem in hropel s svojimi ostarelimi pljuči,
suval, kot bi hotel s skrajno močjo doseči nekaj
na koncu globine, neko lepo bolečino,
nek strah, neko smrt, obrizgano od sluzastega semena.

Ko sva prispela v zaliv, je kot otrok spala na dnu čolna
in globoko dihala, upiral sem se v vesla s svojimi starimi,
koščenimi dlanmi, prsti so se mi boleče krčili
že dolgo sem poznal to jutranjo obnemoglost
usmeril sem krmo proti privezu
moje mreže so bile prazne
bil sem obraščen, odpisan, osivel starec
na dnu čolna je še vedno mirno spala ona.

ANGELA

Težko smo zbrali denar, vsak natančno tretjino, dva meseca se nismo dotaknili
žepnine, niti kupovali malic v šoli. Potem smo čakali, da bo Peter sklenil kupčijo, in
po dvajsetih dneh smo se v svečanih oblekah zbrali pred Angelino hišo. Molčali
smo, trije junaki, in se globoko gledali v oči kot pred bitko, in ko smo hoteli
pobegniti, je Peter potegnil konjak iz žepa; potem je bilo topleje in lažje, spet so se
nam iskrale oči, spet smo bili pobalini in družno, s tremi prsti pritiskali zvonec;
Angela, drobna, prijazna dama, nas je vodila v kuhinjo, ponudila marmeladne
piškote, potem je povedla Petra v svojo sobo. Z Miho sva grizljala piškote in
prisluškovala, nič odločilnega ni bilo mogoče ujeti na ušesa, dokler se niso odprla
vrata in je bil Peter vesel in srečen, videlo se je prvi hip. Potem je lepa in topla
Angela pomignila meni; vstal sem, prijetno omotičen, podprla me je in me peljala
v sobo. Slekla me je kot otroka in vse, prav vse opravila sama, če sem hotel
spregovoriti, mi je položila prst na usta, če sem hotel kaj storiti, me je nežno

ukleščila med stegna, prepušchal sem se ji kot lutka, in se na koncu bebasto in srečno smehljal. Ko je Angela odvedla še Miho, sva se s Petrom srečno objemala kot mlada mačka, dokler ni v kuhinjo planil Miha in tulil, da ne zmore. Šlo nama je na smeh, nato sva ga zagledala obupanega, blodnega, osivelega, in tisti hip spoznala, da v resnici ni bila šala, kot se je zdelo, kajti človek je tulil kot žival, ki umira pod nožem, kot vojak, ki se mu iz trebuha sipa drobovje, in ni mu bilo mogoče pomagati. Med nami je bilo nekaj temnega kot smrt in pognali smo se v beg, da nas ne dohiti zasledovalec, mogočni krvnik, ki smo ga naenkrat in za večno začutili, in se zato odtlej nikoli več nismo mogli zares pogledati v oči.

(Pesmi so iz zbirke Južno dekle, ki je tik pred izidom)